No. 96. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-

Wetenschappelijk Blad.

Zaturday 15 April.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende schriftelijk verzoek van den Arrondissemen's-IJker binnen deze stad, N. Pauwelsboom, om aan de Belanghebbenden ter kennisse te brengen, dat door hem, tegen betaling van het daartoe staande IJklooon, alhier, Dinsdag, 18 April aanst. en de volgende dagen, in het IJklokaal, op Stadserve, achter het Stadhuis dagelijks (uitgenomen Zon- en Feestdagen) van 's morgens negen tot twaalf en des namiddags van twee tot zes uren, zal worden gevaceerd tot de herijking van alle de, in den jare 1836 en vroeger geijkte Lengtematen, Inhoudsmaten en Gewigten, alsmede der onderscheidene Tinnen-, Blikken- en Houten vochtmaten;

Brengen zulks ter kennisse der ingezetenen, met aanmaning om aan hunne verpligting ten deze gedurende gemeld tijdvak, te beantwoorden, onder observatie, dat de toegang tot gezegd IJklokaal niet anders dan langs de poort van Stads-Erve, uitkomende in de St. Annastraat, zal mogen plaats hebben, en met waarschuwing verder overeenkomstig Art. 13 der ordonnantie van H. E. Gr. Achtbaren de Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie van den 10den Februarij 1827, Lett. B. B., Afd. van Policie (Prov. Blad N°. 33), dat elk die na den 1sten Augustus aanstaande, in den handel, Lengte-, Inhouds- en Vochtmaten of Gewigten mogt gebruiken, welke van het merkteeken der herijking van dit jaar niet zijn voorzien, zal geacht worden zich van ongeoorloofde Maten en Gewigten te bedienen, en dus te vervallen in de boeten en penaliteiten, bij de wetten en reglementen van zoodanige Maten en Gewigten vastgesteld. Gelasten eindelijk een iegelijk, voor zoo veel hem aangaat, zich mede overeenkomstig den verderen inhoud van ongemelde ordonnantie te gedragen; zullende hiervoor den Commissaris van Politie en zijne Agenten op de naleving der verordeningen omtrent het Metriek Stelsel van Maten en Gewigten, ten stiptste worden gezigteerd.

BREDA, den 13. April 1837.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der stad,
E. VV. SCHAUTEN.

FRANKRIJK

PARIJS, den 12den April.

Het eenige wat en sedert gisteren van de langwijlende ministeriele crisis bekend is, bestaat daarin, dat de conferentie van den maarschalk *Soult* gisteren morgen tot niets heeft geleid. De Koning zou den maarschalk hebben aangezocht, om, nu de combinatie met den heer *Thiers* onmogelijk was bevonden, zich met de heeren *Molé* en *Montalivet* te verstaan, doch de heer *Soult* had dit geweigerd, als te veel zijnde ingewikkeld geworden in het stelsel van den heer *Thiers*. Na zijn vertrek, zijn weder de heeren *Molé* en *Montalivet* op het kasteel ontboden, en deze zouden alsnu in last hebben om, was het dan ook slechts een voorloopig ministerie, zonder eigenlijk gezegde staatkundige kleur, maar slechts geschikt om in de behoeften van het oogenblik te voorzien, zaken te stellen. Deze heeren zouden nu daarvoor werkzaam zijn, voor zich-zelven de buiten- en binnenlandsche zaken behouden en de overige portefeuilles verdeelen onder de heeren *Baudet*, *Gautier*, *Bernard*, *Martin*, du Nord, *Rosamel* en *Salvandy*.

De commissie over de kwestie van de regten op den invoer van den suiker, wier arbeid men reeds zoolang te gemoet gezien heeft, heeft thans hare vereenigingen gestaakt, tot zich weder een vast ministerieel zielsel gevormd heeft.

— De wetgevende kamers hebben heden hunne beraadslagingen over de bij haar aan de orde zijnde ontwerpen voortgezet; de pairs over de exploitatie van de mijnen, de afgevaardigden over de minerale wateren. In laatstgemelde kamer was men weder geer afgetrokken, en werd de aandacht meer besteed aan afzonderlijke gesprekken over de ministeriele combinatien, dan aan de in deliberatie zijnde wet.

— In het gebouw aan de conciergerie heerscht sedert eenige dagen vrolijker moed dankte, ten gevolge van de arrestatien in de laatstverloopene dagen van een aantal personen, die men wegt meer of minder duister kan in de zaak van *Champion* de zijne de arrestatie van twee dier heeren moral, wordt gezegd van veel belang in die zaak te wezen. Voorts geeft men weder een verhaal van een nieuw, ontdekt hellsch werktuig, gevonden bij zekere dame in de wijk van het arsenaal. Dit werktuig zou den vorm hebben eener latafel, ter lengte van drie en een halve voet, en geheel met kiezel zijn overdekt. Het was zoodanig ingerigt dat het een groot getal ontploffingen kon bevatten, te zamen een kruisvuur daarstellende, en eene losbranding door hetzelfde middel werd te weeg gebragt als dat van het werktuig van *Champion*. De geschiedenis van dit nieuwe verhaal komt hierop neêr: Hetzelve was voor vijftien jaren bedacht en vervaardigd, waarbij de uitvinder het voornemen gehad had, om hetzelve ten verkoop aan het gouvernement aan te bieden, ten einde het kunnen dienen ter verdediging van de tegenwoordig ontworpen fortificatien. De uitvinder is overleden sedert verscheidene jaren in Engeland en had het werktuig bij zijne papieren ter achtergelaten, bij wie het dan nu ook gevonden is. De justitie heeft intusschen deze zaak zich aangetrokken en tot voorwerp van een ernstig onderzoek gemaakt.

— Voor een paar dagen heeft men ook weder oproerige republikeinsche oproepingen aan het volk, aangeplakt gevonden, en de nachtpatrouille twee personen gearresteerd, die nog van een aantal dier zoogenaamde proclamatien bij zich hadden. Volgens *le Droit*, waren die oproerige geschriften aan het volk, bijzonder aan de werklieden gerigt, en werd daarin gezegd, dat men het gouvernement moest omver werpen, omdat het zijn oorsprong verloochend en geen zijner beloften gehouden had; men stelde hetzelve voorts verantwoordelijk voor den tegenwoordigen nood der arbeidende klasse; onderaan las men: *ter drukkerij van de Republiek*.

— In de twee of drie laatste dagen hebben in de faubourgs du Temple en St. Antoine, vrij aanmerkelijke samenscholingen plaats gehad, die de talrijke policie-agenten niet hebben vermogen te doen uiteen gaan; ja, waarbij deze zelfs zijn terug gedreven. Het opstuur regt men daaromtrent, bij den tegenwoordigen nood der arbeidende klasse, niet zeer gerust.

— Uit Toulon schrijft men van den 7den dezer, dat het linieschip *Trident* last bekomen had om naar de Afrikaansche kust over te steken met onderscheiden detachementen troepen, te zamen omtrent 1000 man bedragende; de lastkorvet de *Caravane* moest 150 man overbrengen; eene andere korvet, eene lading materieel. Voor het overige merkt men op, dat er wel gestadig eene ontzaggelijke hoeveelheid materiel naar de Afrikaansche kust wordt overgevoerd, maar, behalve nu en dan detachementen tot afzonderlijke korpsen behoorende, geene troepen, immers geene regimenten, zooals aangekondigd was en die noodig zouden zijn, om eene tweede expeditie naar Constantine te wagen.

— Te Marseille is de handel geheel kwijnende; de prijs der katoenen was er meer dan 50 pct. gedaald; de armoede onder de volksklasse nam daardoor op eene zoo baarende wijze toe. Te Toulon, waar een groot deel der bevolking van den kleinen handel op de Afrikaansche kustplaatsen leeft, en die thans bijna geheel te niet schijnt, was de nood niet minder, en openbaarde zich duidelijk in de menigte van diefstallen en inbraken.

— Het dagblad *la Paix* zegt heden door den gewezen spaanschen minister *Isturitz* gevolmagtigd te zijn, om te verklaren, dat zoo eene openbare aanklagt door eene der tegenwoordige staatsmagten in Spanje tegen zijn vroeger beheer werd gedaan, hij besloten had om naar Spanje terug te keeren, en zich voor de cortes omtrent de tegen hem ingebragte beschuldigingen te verantwoorden.

— Sedert twee dagen heeft men geen regtstreeksche tijdingen uit Madrid ontvangen. Uit dien hoofde vreest men, dat de gemeenschap door eene of andere noodlottige geheurtenis gestremd is geworden. In de ministeriele bladen vindt men heden niets ter nadere bevestiging of toelichting van de ongunstige berigten, die gisteren in het telegraphisch berigt van *la Charte* werden medegedeeld. Intusschen begint men het er voor te houden, dat wat het in die depeche vermelde omtrent *Cabrera* betrof, overdreven is geweest, aangezien men vrij zeker weet, dat die karlistische chef geen gevecht met zich moet, zoodat hij wel niet veel anders dan schermutselingen en verrassingen kan ondernemen. Men ziet uit dien hoofde met belangstelling nadere berigten te gemoet, meer al ook omtrent de openbare gesteldheid in de stad Barcelona.

— In brieven uit Bayonne van 6 April, treft men, bij gebrek van nieuwe berigten, de volgende beschouwingen aan:

"De generaals besteden hunnen tijd niet met het ontwerpen van nieuwe plannen voor den veldtogt. Men acht het zeker dat de generaal *Espartero* zich niet van eene of twee zijner legerafdeelingen zal ontblooten, die door de generaals *Irribarren* en *Evans* vereenigd zijn geeischt, ten einde met meer kans op een goeden uitslag, nogeens wilt eene beweging op Estani te maken. *Irribarren* zou zich over Leeumberrie naar Tolosa kunnen begeven, of, over Bastan of Elisonda naar Irun; en door *Seoane*, *de Senielhes* en *Wylalpando*, die poging tot vereeniging, ondersteund wordende, zouden altijd nog over 12,000 man goede troepen aan den generaal *Espartero* overblijven."

waarmede hij van zijnen kant, tegen Bergara zou kunnen optrekken. Het is niet te ontveinzen dat bij al die weifelingen van de generaals der Koningin, die nog vermenigvuldigd worden door de tegenwoordigheid in het hoofdkwartier van de afgevaardigden uit de Cortes *Lujan, Valle* en *Arana*, don *Carlos* zich versterkt, en al den tijd heeft om de gevoelige verliezen, die hij op de dagen van den 26den tot den 29den der vorige maand geleden heeft, te herstellen; het moreel zijner troepen, evenzeer als dat van de bevolking der in opstand zijnde gewesten neemt met den dag toe; terwijl in de andere gewesten, en met name in Neder-Arragon en in het koningrijk Valencia, de benden van *Forcudell* en *Cabrera* zich organiseren en van eenen togt op Madrid zwanger te schijnen gaan, zoodat men reeds de magt in het Noorden heeft moeten verzwakken om de hoofdstad voor verrassing te behoeden. Hetgeen echter het meest te duchten is, is de reactie die er in de gemoederen te Madrid schijnt plaats te hebben. De ultrarevolutionaire partij in de cortes wint hoe langer hoe meer veld; reeds telt dezelve 60 stemmen. Aan die partij hebben zich eenige afgevaardigden aangesloten welke door de hoop op eene beweging die den val van den heer *Mendizabal* zou ten gevolge hebben gehad, zijn bedrogen geworden. Wat de verwijdering van genoemden minister betreft, deze zou, als zij het gevolg was van de middelen die men vermoedt dat de heer *Cabalero*, het hoofd der oppositie, daartoe aanwendt, even noodlottig voor Spanje kunnen worden als de komst van dezen laatsten in het ministerie, als de gebeurtenissen van la Granja, en al de overige verkeerdheden die sedert den 15den Augustus des verleden jaars door het ministerie zijn begaan. — De reden, dat de spaansche fondsen, zich in weerwil van den ellendigen staat der financien, te Madrid en te Parijs staande houden, kan alleen aan de thans meer dan ooit in Spanje bestaande hoop worden toegeschreven, dat, ondanks al wat er tegen pleit, eene fransche tusschenkomst een einde zal maken aan al de rampen die het schiereiland blijven teisteren."

In de *Sentinelle des Pyrenées* van dezelfde dagteekening, leest men dat de generaal *Seoane* weder naar Bilbao is vertrokken. De 1ste brigade van het portugesche hulpkorps, waarbij zich eenige kavalerie en artillerie bevond, was te Vittoria aangekomen. — *Iribarren* was met vijf bataillons naar den kant van Zubiri op marsch gegaan, om te Valcarlos eene bezending geld te ontvangen die hij van den spaanschen consul te Bajonne aldaar verwachtte. Te Pampeluna werd over de uitwisseling van 3 of 400 gevangenen onderhandeld. Don *Carlos* was steeds te Estella.

— In de actien op spoorwegen en andere binnenlandsche ondernemingen ging heden ter beurze het meeste om. De koers der binnenlandsche fondsen bleef flaauw. Het Spaansch actief hield zich staande tusschen 24⅞ en ¼. Men verzekerde dat de berigten omtrent de vorderingen die *Cabrera* zou gemaakt hebben, zeer overdreven waren. De notering was heden (12 *April*) 5 pCts 106,80 à 65; 3 pCt. 78,90 à 85; Nap. renten 98,90 à 70; Port. 3 pCts 50¼; ⅜; ¼; Spanje Ardoin 24⅞, ¼, ⅝, ⅞, ¾; Pass. 6⅝; n. Diff. 9⅛; o. Diff. 7¼; Rom. L. 102¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den April.

Uit de Rijnprovincien wordt thans beweerd dat hetgeen de duitsche bladen vroeger gemeld hebben van de willekeurige handelwijze der aartsbisschops van Keulen, in het aanwijzen van slechts enkele collegien die door de in de godgeleerdheid te Bonn studerende jeugd mogten bezocht worden, en in het verbieden van een godgeleerd Tijdschrift, in een valsch licht is voorgesteld en gedeeltelijk geheel onwaar is.

— In de grieksche dagbladen treft men nog onderscheidene bijzonderheden aan, die in den laatsten tijd, na den terugkeer des konings, te Athene zijn voorgevallen. — De uitdeeling der vanen aan de ingerangeerde korpsen, die met veel plegtigheid door koning *Otto* heeft plaats gehad, wordt daarin breedvoerig beschreven. Aan de spits dezer troepen stonden *Mamuris*, *Grivas*, *Basos*, die zich in den vrijheidskamp met zooveel roem hebben beladen en nog onlangs blijken van moed en trouw, in het bevechten der roovers gegeven hebben. — Door zekeren heer *Bulos* zijn verscheidene geschenken aan den griekschen staat gedaan, in landerijen en kapitalen en eene bibliotheek van 2000 banden bestaande. — In Patras worden drie goeletten en eene stoomboot gebouwd, bestemd om de gemeenschap tusschen Syra en Smyrna levendig te houden.

— Te Weenen waren den 5den April genoteerd: 5 pCt. Met. 74¾; Bankactien 1365.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den April.

Zaterdag middag ten twee ure zijn HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje*, met hoogstderselver beide oudste zonen, aan het paleis te Amsterdam afgestapt. Dienzelfden morgen heeft Z. M. eene audientie verleend, die zeer talrijk en luisterrijk is geweest. Des avonds heeft de Koninklijke familie den stads-schouwburg bezocht, alwaar de vorstelijke personaadjen met geestdrift zijn verwelkomd. Gisteren ochtend heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje* met Hoogstdezelfs beide zonen het magazijn van antiquiteiten van de heeren *Schmit* en *van der Hart* in de Warmoesstraat bezocht. Des middags heeft H. M. de koningin eenige dames bij zich ontvangen en is er een diner ten hove geweest. Des avonds zou het koninklijk gezin den Franschen en heden avond den Hoogduitschen schouwburg bezoeken. — Het vlaggen in de straten langs welke men weet dat de weg HH. MM. gewoonlijk leidt, is, volgens de Amsterdamsche courant, dit jaar bij uitnemendheid luisterrijk, en getuigt van de gevoelens der bewoners; de gansche Haarlemmer en Nieuwe dijken, Kalverstraat heiligen weg en Leidsche straten, tot aan het plein van den stads-schouwburg, gaat men onder een aaneen sluitend gewelf van vlaggen.

Te beureuren is het dat juist in deze pogenblikken op het koninklijk paleis te Amsterdam, in den ouderdom van ruim 60 jaren, overleden is de Hoog Edel geboren gestrenge heer *Cornelis Hogneck van Papendrecht*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, adjudant der koninklijke prinsen, enz. enz. die wegens zijn persoonlijk karakter en verdiensten hoog geacht was.

— Het blijft vastgesteld dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare zittingen op aanstaanden Dingsdag, den 18den dezer, des middags ten een ure, zal hervatten.

— Door den president en de directie der Nederlandsche bank is bekend gemaakt, dat heeren commissarissen, na onderzoek en goedkeuring aan de balans over het afgeloopen drie en twintigste boekjaar opgemaakt, de uitdeeling of het dividend, aan deelhebberen uit te keeren, hebben bepaald op 60 gulden per aandeel.

— In de *Staats-Courant* van heden leest men:

„Heden is op den huize Hofstede nabij Voorburg, in den hoogen ouderdom van 84 jaren, overleden de heer *Cornelis Jan Bloys van Treslong*, die tot 1795 het vaderland ter zee heeft gediend en daarbij tot den rang van kolonel was opgeklommen. Hij is sedert dijkgraaf van Delfland en vrederegter van het kanton Voorburg geworden, en stond als een regtschapen en kundig man bekend."

— Aan de Utrechtsche Courant wordt uit Woerden geschreven dat de berugte *Courant Polari*, bij voortduring in het tijdelijk huis van opsluiting en tuchtiging in laatstgenoemde stad zijne straf ondergaande, zich thans onledig houdt met het zelf opstellen en tot uitgave gereed maken van een omslandig verhaal, aangaande den diefstal van diamanten, door hem in den jare 1830, in het paleis van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, te Brussel, gepleegd.

— In de aanstaande maand Mei zal er te Groningen in de St. Maartens-kerk een groot muzijkfeest plaats hebben, waarvan de opbrengst voor de armen is bestemd. De koren, die het tooneel aldaar zullen uitvoeren zullen uit 100 zangers bestaan. Er zal zoo wel orgel- als instrumentaal muzijk worden uitgevoerd.

— De Maatschappij tot aanmoediging van nationale volkavlijt te Onderdendam, heeft in hare zitting van den 29sten Maart ll. tot Directeuren gekozen, de heeren *Brongers* van Meeuwenveer, *G. Reinders* en *B. Westerhoff* van Warfum, *E. Wichers* van Middelstum, *U. G. Schuitema* van Groningen en *W. Dijkhuis* van Vierhuizen, die, in hunne bijeenkomst van den 6sten der maand tot voorzitter gekozen hebben *M. E. Wichers*, tot secretaris *M. de J. van Royen*, van Onderdendam en tot penningmeester-bibliothekaris *M. C. W. F. van Nieuwenhuizen*.

— Men vernoemt dat een opgezeten van het Nederlandsche Consulaat te Deal, twee rood geverfde ijzeren palen heeft doen oprigten op de zogenaamde *Dealbank*, die in het gezigt van Deal, nabij de gewone ankerplaats dier reede. Een dezer tonnen zal aan het noordelijk uiteinde en de andere ten zuiden van genoemde bank worden geplaatst.

— Men is in Engeland thans bedacht op het ontwerp om eene nieuwe geregelde gemeenschap van stoomboten tusschen Noord-Amerika en Groot-Britannie, van af de westkust van Ierland, daar te stellen. Men zou daartoe stoomboten moeten gebruiken van de grootte als die welke de Middellandsche zee bevaren. Een ijzeren weg van Londen naar Bristow, de uiterste kust van het westelijk Engeland, gaande, zou de gemeenschap voor den aanmerkelijk deel bekorten, hetwijl men met deze nieuwe communicatie de meeste voordeelen, inzonderheid voor Ierland, ten gevolge van het meerder verkeer, voor handel en algemeene welvaart beloofde.

— Voor de reede van Mosambique, op de zuidoostkust van Afrika, is volgens de jongste berigten over Engeland, een geschil gerezen tusschen de Portugesche autoriteiten der stad en den kapitein eener engelsche brik, 't welk zeer ernstige gevolgen gehad heeft. De laatstgemelde had eene negerkorvet van Havanna naar Madagascar bestemd, buit gemaakt, doch het kanon van het fort dan britschen kapitein genoodzaakt het genomen vaartuig vrij te laten en de wijk in zee te nemen. Het ter reede van de kaap de Goede Hoop gestationneerde engelsche smaldeel was naar Mosambique gezeild, met last, om eene volkomene voldoening te eischen voor den hoon de engelsche vlag aangedaan.

In de berigten uit Londen tot den 12den over Berlijn ontvangen wordt gemeld dat de hertog van Cambridge den vorigen avond te Londen is aangekomen. — In die berigten werd voorts gesproken van een verdrag dat den 7den der vorige maand tusschen Holland en België zou zijn gesloten, tot wijziging van dat van het jaar 1818, waarbij schepen die den slavenhandel drijven, zoo deselve door eene der beide natien worden betrapt, verbeurd worden verklaard. — Op de Londensche beurs van den 12den waren, genoteerd: 3 pCt. gec. 90⅜; Ned. W. S. 53⅝; Port. 5 pCt. 48; dito 3 pCt. 31; Sp. Ard. 23¼; Diff. 9⅛; Fas. 6⅛; Braz. 84½; Mex. 24.

De belgische kamer van vertegenwoordigers heeft de wet op de mijnen aangenomen.

— De wegen in België zijn sedert eenige dagen schier onbruikbaar door de groote hoeveelheid sneeuw die er gevallen is.

— Door de tijding van eene nieuwe daling van ¾ pCt. op de Parijsche beurs van eergisteren, is de koers van het Spaansch actief gisteren te Antwerpen nog flaauwer geweest; met 21⅛ geopend is dezelve tot op 21⅛ gedaald en eindelijk 21¼ à ⅜ gebleven. De notering was gisteren (13 *April*) te Antwerpen: Belg. 100¼; O. Met. 103⅝; Sp. Arduin 21⅛, ⅜, ¼; Pass. 8¼; Nap. 1. 92¼; B. Tav. 58½; Sicil. 92½; Rom. L. 100⅝; ditto te Antw. 97¼; Braz. 85⅛.

REGTSWEZEN IN NEDERLAND.

» Hoevele stemmen hebben zich niet menigmalen in deze Kamer met nadruk en met het hoogste regt doen hooren, om uit te drukken, hoe vurig het einde verlangd wordt van den onzekeren staat van zaken, waarin wij ten aanzien onzer wetgeving en van ons regtswezen ongelukkig nog verkeeren!" Zoo sprak in de zitting der tweede kamer van de Staten-Generaal der Nederlanden, op den 25sten April des jaars 1835, de minister van justitie, nadat hij voorafgaandelijk in eene welsprekende rede met bondige redeneringen de tegen de voordragt van wet geopperde bezwaren had opgelost: Zijne Excellentie deed hulde aan de regtmatigheid en billijkheid der menigvuldige klagten, die zoo wel in den boezem dier vergadering, als van alle kanten des lands waren opgegaan, tegen den eindeloozen voortduur van dien provisioneelen staat van het regtswezen, waarvan de bezwaren steeds zijn vermeerderd, en de behoefte naar eene eindelijke regeling der regtsmagt en eene invoering eener nationale wetgeving sedert meer algemeen nog is gevoeld geworden. De erkentenis, dat met het hoogste regt, steeds klagten daarover werden opgezonden, houde men niet voor eene bloote en onbeduidende versiering eener redevoering, uitgesproken om de aanneming eener wet te bevorderen; de minister verklaart zich nader, en geeft reden van zijn zeggen; dus toch gaat hij voort: » Ja, met het hoogste regt; want onze landgenooten, wier regten, maatschappelijke betrekkingen, handelingen en aangelegenheden alleen door eene Nederlandsche wetgeving naar behooren kunnen verzekerd worden, hebben eene wezenlijke en onmiskenbare behoefte aan vastheid en zekerheid van regt en regtswezen." Toen deze redevoering werd uitgesproken, waren de gehele burgerlijke wetboek herzien en het gansche deel van het wetboek van koophandel; er bleef dus toen nog veel te doen over, maar de welbespraakte redenaar beschouwde de verwezenlijking van een nieuw regtswezen niet ver meer verwijderd. Twee jaren zijn sedert verloopen, waarin het wetboek van koophandel voltooid en het wetboek van strafvordering herzien is. In den loop dezer zitting is de herziening van een gedeelte van het wetboek van regtspleging in burgerlijke zaken aan de goedkeuring der Staten-Generaal onderworpen geworden; en hoewel die zitting reeds ver gevorderd is, zonder daarover nog iets belangrijks beslist te hebben, en zonder dat het wetboek in zijn geheel aan de wetgevende vergadering is onderworpen geworden, zoo wil de natie vertrouwen, dat de kamers niet zullen uit een gaan, voor dat de laatste hand gelegd is aan dat herziene wetboek. Ware dit niet het geval, dan zouden de reeds van overlang over het hoogste regtsgebied klagten, over den tragen gang der werkzaamheden voor een nieuw regtswezen, nieuwen grond vinden, om zich nog luider dan te voren te laten hooren. De gegrondheid der klagten is erkend, de behoefte aan een verbeterd regtswezen wordt gebillijkt, de noodzakelijkheid eener Nederlandsche wetgeving is gezien. Pleging is dit alles, verklaard door een minister des Konings ten aanhoore der Natie; die beloften mag men niet ijdel rekenen. Met dezelfde schijnt men gevolg te hebben willen geven aan die woorden, want op de begrooting heeft men reeds in 1836 eene vermeerdering van uitgaven willen doen toestaan voor de invoering van het nieuwe regtswezen. — De erkentenis, dat noch in dit jaar noch in het tegenwoordige die invoering kon plaats grijpen, is daarop wel gevolgd; maar er bestaat eenig vermoeden, hoewel op vrij losse grond, dat in den loop van het jaar 1838 een aanvang zou kunnen gemaakt worden met de eindelijke organisatie van het regtswezen. Het is volstrekt overbodig om op nieuw aan te toonen, hoeveel er algemeen gevoeld wordt onder den voortduurenden ellendigen toestand van ons regtswezen; de regering heeft de behoefte als algemeen gevoeld erkend; en het laat zich gereedelijk bevroeden, waarom er van alle kanten aangedrongen wordt, op eene afdoening van zaken. Er zijn er die meenen, dat zoolang de geschillen met onze afvallige broeders niet beslecht zijn, er aan geene invoering der nieuwe wetgeving te denken valt; anderen gelooven, dwaas en lasterlijk genoeg, als of men hunkert naar eene hereeniging met het meineedig België, en dat die hereeniging wederom eene nieuwe wetgeving zou noodzakelijk maken, zoodat er aan geene verbetering van het regtswezen vooreerst te denken valt. Wij antwoorden aan hen die dus redekavelen, met de eigene woorden van den minister van justitie, aan het slot der meergemelde redevoering: » Hooger staatsbelangen zijn eindelijk met de spoedige voortzetting en voltooijing van den gewigtigen arbeid verbonden, welke aan ons eene eigendommelijke en van vreemden niet ontleende wetgeving verschaffen zal; en de goedkeuring welke U Edel Mogenden aan dit ontwerp van wet zullen schenken — aan welke ik niet twijfelen mag, en zonder welke het blijde en zoo weinig verwijderde verschiet, dat zoo veel goeds beloft en zal voortbrengen, zoude worden uitgewischt — zal tevens de vastheid en achtbaarheid der vaderlandsche magistratuur op hechte en onuitwischbare grondslagen vestigen." Die redevoering werd uitgesproken in den sedert onveranderd gebleven staatkundigen toestand, waarin het tractaat van 21 Mei 1833 dit land had gebragt, na de toetreding van 's Konings zijde tot het tractaat van scheiding in het laatst van 1831 door de conferentie voorgesteld; een tractaat waarbij als hoofdbeginsel de scheiding van Holland en België wordt aangenomen. Nog heeft het Z. M. goed gedacht reeds sedert geruimen tijd de oplage en uitgifte te bevelen van het herziene burgerlijk wetboek, en heeft kostbare ondernemingen aangemoedigd, strekkende om de aanstaande nieuwe wetgeving grondig te leeren kennen; en onze geëerbiedigde monarch zou voorzeker nimmer hoogstdeszelfs toestemming of aanmoediging aan dergelijke ondernemingen hebben gegeven, indien het heilig en bepaald voornemen niet vast stond, om zoodra mogelijk de nieuwe wetgeving in te voeren. Wij twijfelen zelfs niet, of de behandeling en aanneming van het wetboek van burgerlijke regtspleging zal dadelijk gevolgd worden door een koninklijk besluit, om al de aangenomene en herziene wetboeken dadelijk algemeen verkrijgbaar te stellen, en wij houden ons overtuigd, dat de wil des Konings, op zoodanige wijze aan de natie kenbaar geworden, zal worden nageleefd en dankbaar ontvangen. De in de residentie in omloop zijnde geruchten van eene eerstdaags te verwachten benoeming der leden van den hoogen Raad, de aanbestedingen tot herbouw of herstelling der benoodigde lokalen voor de provinciale hoven in enkele gewesten; de verbetering van enkele bewaarplaatsen van gevangenen in de zetels der regtbanken schijnen te beloven, dat dit maal niet lang meer zal gewacht worden naar de wettelijke regeling der regterlijke magt en der invoering eener eigendommelijke nationale wetgeving; en dat wij alzoo, na een lang betoon van sterk beproefd geduld, in het bezit gesteld zullen worden eener bij de herstelling onzer onafhankelijkheid dien gevoelde, bij de staatsregelingen van 1814 en 1815 met alle zorg verzekerde, en nog twee jaren geleden, onder dezelfde staatkundige omstandigheden, volmondig door de hooge regering erkende behoefte.

BOEKBESCHOUWING.

Een tweetal oorspronkelijke NASTUKJES voor het Nederlandsch Tooneel, enz. 's Gravenhage bij G. VERVLOET, 1837, in 12°, à *f* —,50 c.

Dit tweetal oorspronkelijke Nastukjes voor ons tooneel zijn ter perse gelegd met het doel om de opbrengst van den verkoop te doen strekken ter leniging der rampen door de jongste stormen aan onze Scheveninger vischers toegebragt. Of die bedoeling ons ten gunste gestemd heeft in het beoordeelen van dit eindelijk op velin papier gedrukte en zich door het uiterlijke aanbevelend boekske, dan wel of de innerlijke gehalte alles afdoende geweest is, dat laten wij in het midden; omdat wij bij de lektuur de beweegredenen der uitgave hebben vergeten, en onze belangstelling voelden opgewekt voor de ten tooneele opgevoerde personen. Uit dit laatste zouden wij moeten afleiden, dat de gunstige stemming van den verslaggever van dit boekje, geboren werd uit de verdienstelijkheid van de tooneelstukjes zelven, en evenwel is het niet onwaarschijnlijk, dat het weldadig doel der uitgave bereids haren invloed had uitgeoefend. De schrijver *F. Douches*, schreef niet voor het publiek, als aanspraak makende om goedkeuring op de voortbrengselen van zijnen geest te trekken; hij ziet die uitgave eer voor een waagstuk aan zijner in romantische vormen zich voordoende meêwarige vaderlandsliefde. — De stukjes hebben wij regt lief gevonden, en zeer geschikt om als nastukjes opgevoerd te worden op ons Nederlandsch tooneel; dat, ongelukkig genoeg, zoo door het Fransche verdrongen en door Nederlanders verwaarloosd wordt in sommige steden, dat het verval van den Nederlandschen schouwburg zich spoedig zou kenteekenen, waren er niet enkele schrijvers en verdienstelijke tooneelspelers die, ondanks de meenigte teleurstellingen, of soms zeer geringe aanmoediging, wilden voortgaan met daarvoor te arbeiden. Het eerste stukje, geliteld *de Banneling of de drie roode zegels*, stelt eene geschiedenis voor uit de tijden van het schrikbewind in Frankrijk; het andere, *de Oost-Indische Zeeroover Koopman en zijn buurman Quick*, hoort in vroegere tijden te huis. Het stuk stelt een verhaal voor uit het begin der zeventiende eeuw. Dit laatste stukje vooral, waarbij veel overgelaten is voor *den decorateur*, moet, onzes oordeels, het meest gezocht worden als het vertoond wordt op een tooneel; en wij wenschen dat het spoedig ten tooneele moge gevoerd worden. Dit zou den verkoop van het aangekondigde boekje niet weinig bevorderlijk zijn, en de menschlievende bedoelingen van den schrijver zeer in de hand werken. Maar al geschiedde zulks voor als nog niet, het houdt den vaderlandlievenden, dus ook tot weldadigheid gezinden Nederlander niet terug, om voor de geringe som, waarvoor dat werkje verkrijgbaar is gesteld, het zijne toe te brengen, om het lot van hulpbehoevenden te helpen verligten, hunne armoede te doen ophouden, hunne zorgen en bekommeringen te helpen wegnemen, en den gelukkigen onspoed te helpen verzachten. De weinige centen die daarvoor uitgegeven worden, zullen heerlijke winst opleveren: voldoening aan de stem van een welgeplaatst hart. In alle oorden van ons vaderland is dit werkje verkrijgbaar gesteld; zoodat in alle streken de gelegenheid is opengesteld, om nu ook wel te doen.

GRAANMARKT
TE AMSTERDAM.

Van Woensdag 12 April.

TARWE. — Goed prijshoudend aan gebruikers verkocht: 120 ℔ o. with. Pools. *f* 232; - 130 ℔ o. Rijn *f* 255; - 126 ℔ n. Vries. *f* 160; - 124 ℔ n. Gron. *f* 165; - 130 ℔ p. o. Pamm. *f* 245.

ROGGE. — Vond mede meer kooplust: 116 ℔ Pruiss *f* 130; - 122, 124 ℔ n. Overijss. *f* 150, 154; - 122 ℔ Rijn bij partij in eslr. op zolder *f* 138.

GARST. — Iets hooger: 105 ℔ Ol. Winter *f* 120; - nieuwe Vlaams. dito *f* 124.

HAVER. — Niet aan: 91 ℔ p. fijne *f* 98 aan de Zaan.

BOEKWEIT. — Hooger gehouden en niets in omgegaan.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Traag, in een doorn. ger. Partij. Ayrsche. 96 dec. Elve 60 ℒ.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

VLASZAAD. — Vlaamsche per 6/w. *f* 41⅛ à 42; vlieg. *f* 41⅛ à 41; Mei *f* 40 à 39¾; Sept. en Oct. *f* 34½ à ¼; November en December *f* 34½ à 34¼.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 54; vliegend *f* 53¼.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *April*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52⅝, ⅞; dito 5 pCt. 100⅜, ½; Kansb. *f* 22⅜, ½; Amort.-Syndikaat 4½ pCt. 93⅝, ⅜; Handelm. 182¾, 183¼, ½; Oost-Ind. 4 pCt. 90⅜; Ardoins 83 ℒ, 21¾, 18; dito Comp. 44, 43¾; Metall. 5 pCt. 99⅜; Columb. 18 11/16, ½; Peruan. 11⅛.

*** Op aanstaanden WOENSDAG den 19den April 1837, zullen de ondergeteekenden de eer hebben, in de Zaal van *Amicitia*, te geven:

Een Groot Vocaal en Instrumentaal Concert.

W. P. DE C. VRUGT.
F. W. LABRUCK.

1e Violist van Z. M. den Koning.

PROGRAMMA.

1e DEEL.

1. Ouverture.
2. Fantaisie voor de Viool, van *Lipinski.*
3. Aria uit de Opera van *Camilla* van *Paer.*
4. Variatiën voor de Viool van *Ernst.*

2e DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria uit de Opera *le Pré aux Clercs* van *Hérold.*
3. Brillante Variatiën voor de Viool op het Volkslied: *(Wien Neêrlands bloed)* van *F. W. Labrück.*
4. Romances.

Entrée-Billetten zijn, tegen *f* 1,50, te bekomen bij den Heer VAN HEMERT, in het Lokaal *Amicitia.*

Aanvang des avonds ten 7 ure.

*** De TYROOLSCHE ZANGERS zijn voornemens, op Zaturdag avond den 15den dezer, ten half 8 ure, in *het Hof van Holland*, bij J. VAN RIEL, zich te laten hooren, in het uitvoeren van *Vierstemmige Gezang* en *Harmonie-Muzijk.* — *Zonder Entrée.* Zij bevelen zich in de genegene protectie van alle Kunstliefhebbers.

J. DONGES.

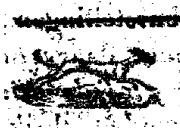

Te *Eindhoven* is den 5den dezer een JAGTHOND weggeloopen, zijnde eene gladharige Teef, bruin en wit gestipeld, met bruine kop en ooren en bruine vlekken, een lederen halsband om hebbende. Die dezen *Jagthond* te *Eindhoven*, in *het Hof van Holland*, terugbrengt of daarvan aanwijzing kan doen, zal aldaar eene belooning ontvangen.

LIBRAIRIE PROGRESSIVE,
Rue des Beaux-Arts, n° 9, à Paris.

LE VOYAGEUR,

Lectures choisies sur ce qu'il y a de plus curieux dans tous les pays. Le Voyageur paraît une fois le mois, et est rédigé par les plus célèbres voyageurs. Il n'y a point de lecture plus amusante ni plus instructive pour la géographie, les mœurs et l'histoire des peuples; on en peut juger par quelques-uns des titres que nous citons ici. Voyage en Norvége. — Temple souterrains de l'Inde. — Trente ans dans les déserts d'Amérique, chez les sauvages. — Voyage dans les mers du Nord. — La région Arctique et ses végétaux. — Voyage au Mexique et dans d'autres contrées. — Jardins chinois. — Littérature orientale. — Mœurs des Colons du cap de Bonne-Espérance. — Recherches historiques sur la Musique. — Histoire de la guerre de l'Inde.

pendance des nouveaux Etats américains. — La Polynésie. — Les Iles de l'hémisphère Boréal et Austral. — Nouveau voyage dans l'intérieur de l'Afrique. — Géographie de toutes ces contrées, etc.

On s'abonne à l'Epoque et au Voyageur, et on paie par des mandats sur la poste de Paris. Les directeurs des postes de chaque endroit délivrent ces mandats contre l'argent de l'abonnement qu'on leur remet. Nous adresser ces mandats. L'Epoque et le Voyageur sont divisés en actions, par acte social déposé chez Me Cornet, notaire à Paris, rue de la Harpe, n° 19. Les actions de l'Epoque sont de 1000 francs chacune, et celles du Voyageur de 100 francs, prix primitif, et de 150 francs, prix actuel. Les actionnaires ont droit à l'ouvrage gratis. — L'Epoque et le Voyageur ont déjà donné un bénéfice de neuf pour cent. Voici le modèle pour souscrire une action. — Je soussigné (ici les noms, prénoms, bureau de poste, etc.) souscrirai dix actions au journal formant la somme de que je m'engage à payer dans quinze jours du présent; contre la remise de chaque action qui me sera faite sans frais à mon domicile (chemin Lisiblement), et nous adresser la souscription par la poste, dans une lettre affranchie. Aussitôt l'encaissement des fonds, on recevra la collection complète de tout ce qui a paru de chaque ouvrage, avec les suites, à mesure qu'elles paraîtront.

PATE PECTORALE
DE REGNAULD Aîné,

RUE CAUMARTIN, N° 45, A PARIS.

Autorisée et approuvée par brevet du Gouvernement, et ordonnance du Roi.

« Il y a plusieurs années que d'après l'avis des journaux de Médecine nous recommandâmes au public l'usage de la *Pâte Pectorale de Regnauld aîné, Pharmacien, rue Caumartin, n° 45, à Paris.*

» Cette préparation est généralement considérée comme la plus utile pour guérir les *Rhumes, Catarrhes, Coqueluches, Asthmes, Enrouemens* et affections *de Poitrine.* Un brevet d'invention et de perfectionnement accordé par le gouvernement, et les attestations favorables des premiers Médecins Français et étrangers expliquent et justifient la vogue toujours croissante de la *Pâte de Regnauld aîné.*

(*Extrait du Moniteur Français.*)

VOOR HET

AMORTISATIE-SYNDIKAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, WATERS ENZ.

IN HET EERSTE RESSORT.

De Agent van het Domein te *Klundert*, zal, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Zwaluwe*, op *den* 10. *Mei* 1837, des voormiddags ten tien ure, ten huize van CORNELIS BROEREN, te *Lage Zwaluwe*, publiek Aanbesteden:

1°. Eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN te doen, zoo aan den WIND-WATER-MOLEN als aan SLUIZEN, HEULEN, BRUGGEN en HEINEN in de Dominiale Polders onder de *Zwaluwen.*

2°. Het OPMAKEN, REPAREREN en ONDERHOUDEN tot den 1. Mei 1838, van alle de RIJZEN UITSTERKDAMMEN en BESLAGWERKEN, liggende voor de Polders onder de *Zwaluwen*, en van de Rijswerken aan het Zeerhoofd te *Lage Zwaluwe*; en

3°. Het REPAREREN en ONDERHOUDEN van den gebroken KEI- en STRAATWEG onder de *Lage Zwaluwe*, tot den 1. Mei 1838.

Alles nader omschreven in de bestekken, zoo ten Kantore van den Agent in de *Klundert*, als ter Secretarijen van de *Klundert* en op de *Hooge Zwaluwe*, ter lezing liggende; terwijl inmiddels nadere onderrigting te bekomen is bij den Agent voornoemd en bij de Opzieners C. C. VOGET, te *Hooge Zwaluwe*, en L. LUGTEN, te *Terheijden*, welke laatstgenoemde op den 8 en 9 Mei 1837, de noodige aanwijzing *in loco* doen zal.

Klundert, den 8 April 1837.

De Agent voornoemd,

STOOMVAART

PRINSES MARIANNE.

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

April 1837.

Van MIDDELBURG.	Van ROTTERDAM.
Zondag 16, 's morg. 8 uur	Maandag 17, 's morg. 7 uur
Dingsdag 18, " 10 "	Woensd. 19, " 4 "
Vrijdag 21, 's middags 2 "	Zaturdag 22, " 3 "

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.